

V Društvu fotografov Fotorama smo že tretje leto zapored v sodelovanju z Zadrugo BUNA pripravili dan posvečen fotografiji in oblačilom, narejenim ali pridobljenim na ljudem in okolju bolj prijazen način. Tokrat smo uporabili dokumentarno fotografijo in fotografirali otroke pri igri in raziskovanju mesta Kranj. Otroke smo oblekli v oblačila Movinun, Lanabe, Vitababy in v oblačila iz druge roke (CPU Ljubljana in iz lastnih omar). Sodelovali so otroci podpornic in prijateljev bolj etičnega načina življenja.

Otroški Fair Foto

Čudovit sončen jesenski dan smo mentorji fotografi, udeleženci fotografske delavnice, otroci in njihovi starši izkoristili za prijeten sprehod po starem delu mesta Kranj in na svoji poti obiskali Mestno knjižnico Kranj, Prešernov gaj, Kr'Štacuno (Socialno podjetje Fundacije Vincenca Drakslerja), TIC Kranj, Trgovino Krajček in Kralja Nudeljcev. Svoj pohod po Kranju smo zaključili na otroškem igrišču na Pungertu.

V pričujoči knjižici z vami delimo nekaj vtisov našega sprehoda ter predstavljamo nekaj možnosti, kako svojo garderobo dopolniti ali celo nadomestiti z oblačili, ki niso samo prijaznejša do okolja in ljudi, ki jih izdelujejo, ampak tudi do vašega zdravja.

Zahvaljujemo se prav vsem sodelujočim v projektu FairFoto.

Urška Cotič // Staro mestno jedro Kranja

Kranj je prijetno mestece, ki buri domišljijo in skriva čudovite koticke, ki so nas pritegnili na našem sprehodu čez staro mestno jedro. Do mestnih ulic smo se povzpeli s Savske ceste in se odpravili do moderno opremljene **mestne knjižnice**.

Polona Avanzo // Mestna knjižnica Kranj

Nina Brumec // Mestna knjižnica Kranj

Čeprav smo bili velika skupina, smo se hitro porazgubili in prav vsak izmed nas je našel nekaj, kar ga je še posebej pritegnilo. Najmlajša člana naše skupinice sta hitro našla igrala, malo starejši so se posedli po stolih in tleh ter prelistavali knjigo za knjigo, najstarejši pa sta zakorakali kar v Živo knjižnico in "prebrali" vsaka eno živo knjigo.

Urška Cotič // Mestna knjižnica Kranj

Polona Avanzo // Prešernov gaj

Čeprav bi lahko v knjižnici preživeli več ur, smo se odpravili naprej, nekateri v **Prešernov gaj**, drugi pa po informacije v **Turistično-informacijski center**.

Urška Cotič // Prešernov gaj

Polona Avanzo // Prešernov gaj

In kljub temu, da v Prešernovem gaju ni igral, so se otroci zaigrali. Tekali so iz ene na drugo stran, si kazali zanimivosti ter si celo izmislili svojo igro, ki je odrasli nismo mogli razumeti. Pol ure in več je minilo kot bi mignil in odpravili smo se nazaj proti mestnemu središču.

Polona Avanzo // TIC Kranj

Polona Avanzo // TIC Kranj

Veronika Savnik // Kr'Štacuna

Srečali smo se v Kr'Štacuni, kjer socialno podjetje Fundacija Vincenca Drakslerja obiskovalcem nudi izdelke iz druge roke. Nekateri njihovi izdelki so samo dani na police, drugi pa predelani, obnovljeni ali celo polepšani. Izdelke so v delavnicah fundacije predelali težje zaposljivi, predvsem odvisniki od prepovedanih drog in alkohola, invalidi ter starejše brezposelne osebe. Tam najdete zelo različne izdelke za dom, slike, okraske, kovčke idr. Prav vsak izmed nas je našel nekaj, kar bi imel, a smo vedeli, da je pred nami še dolg sprehod in smo odšli z mislijo, da se sem gotovo vrnemo, ko bomo kaj zares potrebovali.

Veronika Savnik // Kr'Štacuna

Sara Kosi // Kr'Štacuna

Pot nas je nato po starem mestnem jedru vodila do mostu in v trgovino Krajček, kjer na za oči prijetnih stojalih najdete kup zdravih in kakovostnih prehranskih izdelkov, vse od sveže zelenjave in sadja, do čokolade, testenin, omak, marmelad, sira, mleka, sokov pa tudi mil itd.

Veronika Savnik // Trgovina Krajček

Pred trgovino pa nas je čakala še degustacija čili omakic narejenih v Sloveniji, ki se jim nismo mogli upreti. Čeprav nismo prišli po nakupih, smo odšli vsak s svojo poslastico za naslednjih nekaj minut.

Urška Cotič // Trgovina Krajček

Veronika Savnik // Trgovina Krajček

Polona Avanzo // Kralj Nudeljcev

Sara Kosi // Kralj Nudeljcev

Od Krajčka smo se ozrli samo čez cesto in tik pred zaprtjem ujeli še **Kralja Nudeljcev**, ki nam je pokazal, kje nastajajo najboljši nudeljci zelo različnih okusov pa tudi barv in oblik. Otroke so najbolj pritegnili nudeljci s kakavom, odrasli pa bi težko izbrali samo eno vrečko, saj so prav vsi izgledali odlično.

Nina Brumec // Otroško igrišče Pungert

Polona Avanzo // Otroško igrišče Pungert

Čeprav smo bili že precej utrujeni in lačni, so se otroci odločili, da svoj sprehod po Kranju zaključijo na **otroškem igrišču na Pungertu** in kar tam počakajo, da bo pripravljeno kosilo. Vsi skupaj smo preživeli čudovit dan, posebni trenutki pa bodo vedno ostali ujeti na fotografijah, ki so jih naredili fotografi udeleženci delavnice in njihovi mentorji.

Polona Avanzo // Mestna knjižnica Kranj

Dokumentarna fotografija

Dokumentarna fotografija ponavadi spremlja eno samo temo ali zgodbo, v nasprotju s fotografiranjem dogodkov, ki so se zgodili v realnem času in jih ponavadi imenujemo fotoreportaža. S poglobljanjem našega razumevanja in čustvenega povezovanja z zgodbami lahko dokumentarna fotografija zajame in vzdrži pozornost javnosti ter spodbuja ljudi, da se spoprimejo z ozadjem, ki ga prikazujejo fotografije.

Polona Avanzo // Otroško igrišče Pungert

Zgodbe so lahko pozitivne – takšna je Pripoved vsakdana, ki jo razvija Polona Avanzo. S svojimi fotografijami lovi pripovedi, ki orišejo družinski vsakdan. Ta pa je vse prej kot enoličen. Kot vemo, so otroci tisti motor, ki nas iz dneva v dan poganja v razpoloženske in fizične ekstreme. Vse od viška energije, do strašanske utrujenosti, od ponosa in veselja pa vse do razočaranja, žalosti in jeze. Hkrati pa so prav otroci tisti, ki iskreno opazujejo življenje in nas vsak dan s preprostimi domislicami ali dejanji opozarjajo na pomembne stvari v življenju. S svojimi izjavami nas prisilijo, da se ustavimo in izstopimo iz življenjske dirke, se nasmejemo ali pa rečemo, *saj res*.

Polona Avanzo // Staro mestno jedro Kranja

Z dokumentarno fotografijo pa lahko poudarjamo tudi zgodbe, ki ne dobijo zadostne pozornosti in niso tako pozitivne. Zato se tudi organizacije, ki se trudimo z ozaveščanjem na različnih področjih vedno pogosteje zatekamo prav k pripovedovanju zgodb skozi dokumentarno fotografijo. Ocenjujemo jo kot pomembno orodje, ki lahko pomaga pri socialnih spremembah. Vizualno pripovedovanje zgodbe izpostavlja nevidne ali prezrte stvarnosti in lahko dokazuje določeno dogajanje, ki je našim očem velikokrat zakrito.

Veronika Savnik // Mestna knjižnica Kranj

V projektu Otroški FairFoto združujemo oboje, otroško razigranost in odprtost za raziskovanje ter neprijetno sporočilo, ki se skriva za oblačili. Na ta način želimo prek v fotografije ujetih prijetnih prizorov iz kranjskih ulic sporočiti, da tudi odločitev za nakup drugače narejenega oblačila oz. oblačila iz drugega vira, lahko pomembno vpliva na življenja mnogih ljudi, pa tudi na okolje, ki je vedno večkrat prizadeto prav zaradi nečistoč, ki jih vanj brezglavo spušča tekstilna industrija.

Sara Kosi // Otroško Igrišče Pungert

Nina Brumec // Mestna knjižnica Kranj

Oblačila

so lahko narejena tudi

drugače

Polona Avanzo // Mestna knjižnica Kranj

Oblačila nas spremljajo vsak dan in na to se odziva tudi industrija, ki nas prepričuje, da potrebujemo vedno nov izgled in da bomo srečni, če bomo kar naprej kupovali. Nihče pa nam ne pove, kako obremenilna je ta naša "potreba" za okolje ter kako izkoriščani so ljudje, vključeni v proces pridelave surovine, izdelave izdelkov ter nenazadnje prodaje. Istočasno pa tako narejena oblačila vplivajo tudi na naše zdravje, saj vsebujejo veliko kemikalij, ki jih ne izperemo hitro, nekaterih pa celo nikoli. A moda je lahko tudi drugačna z oblačili narejenimi na način, ki ne škoduje nikomur. Uporabniki se lahko odločamo, čemu bomo sledili. Tudi ko kupujemo oblačila za otroke.

Polona Avanzo // Mestna knjižnica Kranj

Mi smo se pred začetkom slikanja odpravili kar v Center ponovne uporabe v Ljubljani, kjer smo med vsemi oblačili, ki so tam na voljo, izbrali nekaj kosov, za katere smo predvidevali, da bodo všeč našim "modelom". Ta oblačila so bila že večkrat preprana in zato zagotovo vsebujejo manj škodljivih kemikalij, poleg tega so cenovno dostopna in dobro ohranjena. Oblačila iz druge roke pa lahko dobimo tudi drugod – v izmenjevalnicah, od prijateljev, v drugih trgovinah, pa še kje.

Polona Avanzo // Mestna knjižnica Kranj

Kadar pa vseeno potrebujemo nekaj novega in posebnega, se lahko obrnemo tudi na slovenske oblikovalce, ki izdelujejo oblačila iz certificiranih materialov. Mi smo se povezali z Mašo in Boštjanom iz **Movinuna**, ki ustvarjata krasne in brezčasne kose, ki jih lahko nosite več let. Njuni kroji so oblikovani minimalistično, popestrita pa jih s skrbno izdelanimi detajli, ki naredijo prav vsak izdelek edinstven. Natančna sta tudi pri izbiri materialov, ki jih uporabljata za izdelavo svojih oblačil. Ti niso samo lepi in prijetni na dotik, ampak nosijo tudi certifikat GOTS, ki zagotavlja, da so uporabljeni materiali pridelani in predelani skladno z ekološkimi standardi ter pobarvani z neškodljivimi barvami. Ljudje, ki so vključeni v proces izdelave, pa niso izkoriščani. Čeprav je večina njunih izdelkov namenjena odraslim, sta za našo delavnico pripravila nekaj oblačil za otroke, ki bodo kmalu na voljo tudi v njuni spletni trgovini.

Urška Cotič// Staro mestno jedro Kranja

Že sedaj pa lahko nekatere otroške kose dobite pri Tini iz Lanabeja, ki izdeluje pretežno spodnje perilo, a je zaradi velikega povpraševanja začela izdelovati tudi zgornja oblačila. Tudi njeni izdelki so narejeni iz materialov, ki se ponašajo z GOTS certifikatom. Tina je pred nekaj leti od očeta prevzela obrat za izdelavo perila, naredila svojo kolekcijo iz certificiranih materialov in danes slovenske uporabnike razvaja z izdelki narejenimi v Sloveniji iz ekološko pridelanega in predelanega bombaža. Tudi Tina je za FairFoto naredila nekaj čisto novih oblačil za otroke, ki jih je potiskala s čudovitimi slikicami in pri tem uporabila ekološke barve.

A še vedno nam je nekaj manjkalo, zato smo se obrnili še na Nadjo iz Vitababy, ki je bombažnim izdelkom dodala predvsem izdelke iz ekološke volne, čeprav v svoji spletni trgovini ponuja precej več kot to. Nadja se trudi, da bi vam na enem mestu ponudila vse, kar potrebujete za svojega otroka in išče samo izdelke, ki so resnično naravni.

Otroci "modeli" so se v svojih oblačilih za ta dan počutili tako dobro, da se po koncu fotografiranja sploh niso hoteli preobleči.

Igrali so se:

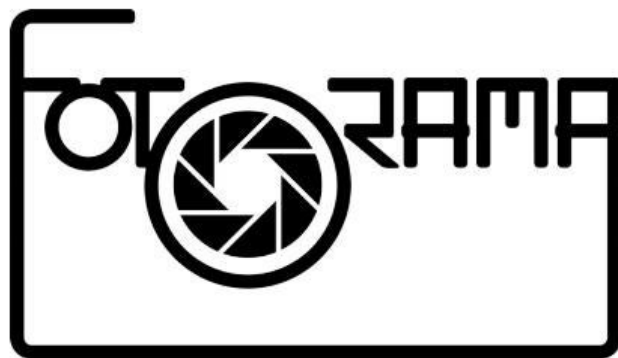

Klara Rus, Sofija M. Božič, Greta Dermastija,
Sofija Dermastija, Ito Horvat Janc, Ivan Avanzo,
Timon Kavka Gobbo in Niko Horvat Janc

Fotografirale

Udeleženke: Urška Cotič, Sara Kosi in Nina Brumec
Mentorici: Polona Avanzo in Veronika Savnik

BUNA

MOVINUN

LANABe
Organic cotton underwear

3 MUHE
PRAVIČNA TRGOVINA
FAIR TRADE

Naslov: Otroški FairFoto
Avtorji: Živa Lopatič, Veronika Savnik
Uredila: Živa Lopatič
Foto: Polona Avanzo, Veronika Savnik,
Urška Cotič, Sara Kosi, Nina Brumec
Oblikovanje: Veronika Savnik

Izdajatelj: Zadruga Buna, z.o.o.
Sedež: Celovška 317
1210 Ljubljana-Šentvid
Telefon: +386 40 454 585
E-mail: buna@buna.si
Spletna stran: www.buna.si

Publikacija je dostopna v pdf obliki na:

https://issuu.com/jezka/docs/otros_ki_fairfoto_web/14 in <http://www.buna.si/otroscaronki-fairfoto.html>.

Publikacija "Otroški FairFoto" je nastala v okviru projekta FairFoto v sodelovanju z Društvom fotografom Fotorama, ki ga sofinancira Mestna občina Kranj.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani COBISS.
ISSN 2591-2607

Projekt Otroški FairFoto sofinancira:

MESTNA OBČINA KRANJ